

SÄHKÖBASSON OPETUSSUUNNITELMA

Opiskelu ja työmuodot

Instrumentin opiskelu tapahtuu pääosin yksilöopetuksena. Ryhmäopetusta voidaan käyttää yhteissoiton ohjauksessa ja esiintymisiin valmistautumisessa.

Instrumenttiopintojen tasosuoritukset soitetaan konserttimuotoisina tai tasosuorituksena lautakunnalle sen mukaan, mikä parhaiten palvelee opinnoille asetettuja tavoitteita.

Oppiminen on seurausta oppilaan omasta toiminnasta ja kotiharjoittelu on oleellinen osa opiskelua.

Yleiset tavoitteet

Instrumenttiopinoissa yleisinä tavoitteina ovat

- Soittotaidon saavuttaminen omien edellytysten puitteissa
- Pitkäjänteisen, tavoitteellisen ja omatoimisen työskentelyn oppiminen
- Esiintymistilanteiden hallinta
- Tutustuminen afroamerikkalaiseen ja länsimaiseen musiikkikulttuuriin sekä niiden eri tyyliin omaan soittimen näkökulmasta
- Soiton ilon kokeminen sekä yksin että osana ryhmää (yhteissoitto, yhtye, bändi, orkesteri)
- Mahdollisuus kaverisuhteiden syntyminen soiton parissa
- Pysyvän kiinnostuksen herättäminen musiikkiin soittajana sekä mahdollisesti oman musiikin tekijänä (improvisointi, säveltäminen)

Instrumenttiopinnot 1

TAVOITTEET

- Oppilas hahmottaa basson roolin musiikissa, ymmärtää rytmin ja tempossa soittamisen merkityksen
- Saa opetusta ohjelmiston edellyttämään soittotekniikkaan ja tutustuu f-avaimelle kirjoitettuun materiaaliin
- Kykenee säestämään tyylinmukaisesti tason vaatimia sävellyksiä
- Ohjelmasuoritukset soitetaan oppilaan edellytykset huomioonottaen ulkoa
- Teknisten asioiden tarkastelua (soittoasento, käsien asento ja vuorosormitekniikka, vasemman käden sormitukset, äänien kestot ja sammuttaminen)
- Asteikot: duurit, harmoniset ja luonnolliset mollit kolmeen etumerkkiin saakka sekä niistä muodostuvat I-IV-V asteiden kolmisoinnut
- Nuotinluku- ja prima vista - tehtävät
- Säestystehtäviä eri tyyliissä

OHJELMISTO

- Noin kolminkertainen ohjelmisto suoritusohjelmistosta mahdollisuuksien mukaan

SUORITUS

- Soolokappaleet
  - o Klassinen sävellys tai sen osa tms. soveltuva kappale
  - o Pop/jazz-tyylinen sävellys. Ei improvisointia eikä säestystä.
  - o Ohjelmistosta 4 erityylistä sävellystä/harjoitusta, lautakunnan valinnan mukaan
- Suorituksesta voidaan soittaa osia AMP-esiintymisten yhteydessä.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana oma myös opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 2

TAVOITTEET

- Oppilas saa opetusta ohjelmiston edellyttämään soittotekniikkaan
- Kykenee säestämään tyylinmukaisesti pop/rock sävellyksiä nuotista ja/tai sointumerkeistä (komppilappu)
- Tutustuu walkingbass- säestykseen
- Kykenee itsenäiseen bändityöskentelyyn

SISÄLTÖ

- Tutustutaan erilaisiin soittotekniikoihin.
- Duurit, harmoniset sekä luonnolliset että melodiset molliasteikot I ja II aseman sormituksin.
- Nuotinlukutehtävät
- Säestystehtäviä eri tyyllilajeissa
- Kolmimuunteiseen fraseeraukseen tutustuminen

OHJELMISTO

- Noin kolminkertainen ohjelmisto suoritusohjelmistosta mahdollisuuksien mukaan tutkintotaso huomioiden

SUORITUS

- Soolokappaleet
  - o Klassinen sävellys tai sen osa tms. soveltuva kappale
  - o Pop/jazz-tyylinen sävellys. Ei improvisointia eikä säestystä.
  - o Sävellyksiä/harjoituksia 4 kappaletta, lautakunnan valinnan mukaan
  - o Säestys 12 tahdin rakenteeseen, beat, shuffle, tasajakoinen 1/8 nuotein ja walking- bass (boogie)
- Suorituksesta voidaan soittaa osia AMP-esiintymisien yhteydessä.
-

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Instrumenttiopinnot 3

TAVOITTEET

- Oppilas saa opetusta ohjelmiston edellyttämään soittotekniikkaan
- Kykenee säestämään tyylinmukaisesti eri tyyliä pop/jazz- sävellyksiä

SISÄLTÖ

- Duurit, harmoniset, luonnolliset ja melodiset molliasteikot. Duuri- ja mollipentatoninen asteikko. Bluesasteikko.
- Nuotinlukutehtävät
- Säestystehtäviä eri tyyliä
- Kolmimuunteisten melodioiden harjoittelu.
- Improvisointiharjoittelua
- Tutustumista eri tahtilajeihin tahtilajeihin

OHJELMISTO

- Noin kolminkertainen ohjelmisto suoritusohjelmistosta mahdollisuuksien mukaan tutkintotaso huomioiden

SUORITUS

- Soolokappaleet
  - o Klassinen sävellys tai sen osa
  - o Pop/jazz-tyylinen sävellys, jossa improvisoitu soolo
  - o Jazz-tyylinen sävellys, jossa improvisoitu soolo
  - o 6-8 kappaleen ohjelmisto eri tyyliä. Kaikki sävellykset soitetaan ulkoa yhtyeen kera.
- Tasosuoritus suoritetaan konserttimuotoisena.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana myös oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Syventävien opintojen lopputyö

Syventävien opintojen lopputyö voi keskittyä pelkästään oman soittimen taidon syventämiseen.

On myös mahdollista tehdä laaja-alaisempi lopputyö, mihin on sisällytetty pääsoittimeen syventymistä sekä muuta musiikillista tai poikkitieteellistä osaamista. Oma soitonopettaja toimii syventävien opintojen pääasiallisena ohjaajana, mutta lopputyön suunnitteluun ja ohjaukseen voi osallistua myös muita opettajia. Laaja-alaisessa lopputyössä pääinstrumentin ohjelmaisuus on alla kuvattua suppeampi.

YLEISET TAVOITTEET

- Oppilas hallitsee ohjelmiston edellyttämän soittotekniikan
- Hallitsee rytmin sekä kolmimuunteisen fraseerauksen peruskäsitteet
- Kykenee säestämään tyylinmukaisesti sointumerkeistä sekä kykenee improvisoimaan solistisesti

SISÄLTÖ

- Kirkkosävellajit, jazzmolli-, blues-, yläsävel-, vähennetty-, muunne- sekä kokosävelasteikko. Lisäksi lokriinen #2, harmonisen- ja jazzmollin V-moodi, lyyd.aug, sekä harmoninen duuri.
- Kaikki viisisoinnut perusmuodossaan sekä niihin liittyvät asteikot
- Nuotinlukuharjoituksia
- Säestysarjoituksia sointumerkkien mukaan
- Improvisointiharjoituksia
- Transpointharjoituksia
- Prima vista – harjoituksia, sekä muita käytännön harjoituksia
- Säestystehtäviä eri tyyleissä
- Kolmimuunteisten melodioiden harjoittelemista
- Tutustumista eri tahtilajeihin ja soittotekniikoihin

OHJELMISTO

- Noin kolminkertainen ohjelmisto suoritusohjelmistosta mahdollisuuksien mukaan tutkintotaso huomioiden

SUORITUS

- Soolokappaleet:
  - o Klassinen sävellys, hidas ja nopea osa tai muu soveltuva klassinen tms. kappale
  - o Pop/jazz-tyylinen sävellys, jossa improvisoitu soolo.
  - o Jazz-tyylinen sävellys, jossa improvisoitu soolo
  - o 6-8 kappaleen ohjelmisto eri tyyllilajeista. Kaikki sävellykset soitetaan ulkoa yhtyeen kera.
- Tasosuoritus suoritetaan konserttimuotoisena. Tämä tutkinto soveltuu musiikkiopiston syventävien opintojen lopputyöksi.

SUORITUKSEN ARVIOINTI

Tasosuorituksesta annetaan sanallinen arvio. Arvioinnissa on mukana oma opettaja sekä oppilas itse. Arviointiin otetaan huomioon oppilaan itse asettamat tavoitteet sekä hänen oma arvio. Arvioinnin tulee olla rakentavaa ja kannustavaa.

Käytännön valmiudet

Käytännön valmiuden opintokokonaisuus jakautuu perusopinnoissa kolmeen tasoon, jossa kuhunkin kuuluu asteikkosoitto, prima vista -soitto sekä yksi osio vapaata säestystä. Taso 4 on syventävien opintojen osa. Osasuorituksista saa merkinnän kun oppilas on omaksunut tarvittavan taidon. Prima vista suoritetaan omalle opettajalle, asteikkojen taidonnäytteen arvioi yksi opettaja.

Asteikot 1

Asteikot: Duurit, harmoniset ja luonnolliset molliasteikot kolmeen etumerkkiin asti, I ja II aseman sormituksin. Soitetaan ulkoa ja neljäsosanuotein tempossa.

Soinnut (soitetaan ulkoa): Yllä mainittujen asteikoiden I-IV-V asteiden kolmisoinnut perusmuotoisina.

Asteikot 2

Asteikot: Lautakunnan valinnan mukaan duurit, harmoniset sekä luonnolliset molliasteikot I ja II aseman sormituksin. Soitetaan ulkoa ja tempossa yhden oktaavin alueelta.

Soinnut: Yllä mainittujen asteikoiden I-IV-V asteiden kolmisoinnut perusmuotoisina. Kaikki nelisoinnut perusmuotoisina (soitetaan ulkoa).

Asteikot 3

Asteikot: Duurit, harmoniset, luonnolliset ja melodiset molliasteikot. Duuri- ja mollipentatoninen asteikko. Bluesasteikko. Soitetaan ulkoa ja tempossa, neljäsosa nuotein tempossa.

Soinnut: I-asteen kolmisointu murrettuna, kaksi oktaavia asteikon yhteydessä. Kaikki nelisoinnut käänöksineen.

- Vähintään 3 tutkintotasoa vastaavaa harjoitusta, esim. kirjoitettu soolo tai säestyslinja (esim. transkriptio).

Asteikot 4

Asteikot (soitetaan ulkoa): Kirkkosävellajit, jazzmolli-, blues-, yläsävel-, vähennetty-, muunnese sekä kokosävelasteikko. Lisäksi lokriinen #2, harmonisen- ja jazzmollin V- moodi, lyyd.aug, sekä harmoninen duuri. Soitetaan ulkoa ja tempossa.

Soinnut: Kaikki viisisoinnut perusmuodossaan sekä niihin liittyvät asteikot.

- Vähintään 3 tutkintotasoa vastaavaa harjoitusta, esim. kirjoitettu soolo tai säestyslinja (esim. transkriptio).

Prima vista 1

Nuotinlukutehtävä, jossa melodia. Lisäksi säestystehtävä sointumerkeistä (komppilappu).

Prima vista 2

Nuotinlukutehtävä, jossa melodia. Lisäksi säestystehtävä sointumerkeistä (komppilappu).

Prima vista 3

Säestys sointumerkeistä (walking bass) mahdollisuuksien mukaan. Nuotinlukutehtävä, jossa melodia.

Prima vista 4

Jazz-sävellyksen säestys sekä improvisoitu soolo, harmonian ja muotorakenteen mukaan. Nuotinlukutehtävä, jossa on melodia.